

Normes i actes del Govern

Disposicions de caràcter general

Correcció d'errata

Vist que s'ha constatat un error de transcripció i paginació en la publicació del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, de data 4 de novembre de 1950, i de les reserves i declaracions a formular pel Principat d'Andorra al dit Conveni, publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra núm. 82, any 7, de data 21 de desembre de 1995, es publica el text íntegre que queda redactat com segueix.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 21 de desembre de 1995

Marc Forné Molné
Cap de Govern

Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals

Atès que el Ministre de Relacions Exteriors signà, pel Principat d'Andorra, el dia 10 de novembre de 1994, la Convenció per a la Salvaguarda dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, de data 4 de novembre de 1950, en la seva versió modificada pels protocols número 3, número 5 i número 8, i completada pel Protocol número 2,

Atès que el Consell General en la sessió del dia 21 de novembre de 1995 va aprovar la Convenció, així com les reserves i declaracions següents proposades pel Govern:

Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals

Roma, 4 de novembre de 1950

Els governs signataris, Membres del Consell d'Europa,

Considerant la Declaració Universal de Drets Humans, proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948,

Considerant que aquesta Declaració tendeix a assegurar el reconeixement i l'aplicació universals i efectius dels drets que hi són enunciats,

Considerant que l'objectiu del Consell d'Europa és de realitzar una unió més estreta entre els seus Membres i que un dels mitjans per aconseguir-ho és la protecció i el desenvolupament dels drets humans i de les llibertats fonamentals,

Reafirmant llur profunda adhesió a aquestes llibertats fonamentals que constitueixen els fonaments mateixos de la justícia i de la pau en el món, el manteniment de les quals reposa essencialment sobre un règim polític veritablement democràtic, d'una part, i, de l'altra, sobre una concepció comuna i un respecte comú dels drets humans que s'hi proclamen, resolts, com a governs d'Estat europeus animats per un mateix esperit i posseint un patrimoni comú d'ideal i de tradicions polítiques, de respecte a la llibertat i de preeminència del dret, a prendre les primeres mesures apropiades per assegurar la garantia col·lectiva de determinats drets enunciats en la Declaració Universal,

Han convingut el següent:

Article 1

Les Altes Parts Contractants reconeixen a tota persona que depengui de llur jurisdicció els drets i llibertats definits al Títol I del present Conveni.

Títol I

Article 2

1. El dret de tota persona a la vida és protegit per la llei. Ningú no pot ser privat de la vida intencionadament, excepte en l'execució d'una sentència capital pronunciada per un tribunal en cas que el delictes sigui punit amb aquesta pena per la llei.

2. La mort, en cas que resulti del recurs a una força esdevingut totalment necessari, no es considera inflingida en violació d'aquest article:

a) Per assegurar la defensa de tota persona contra la violència il·legal.

b) Per efectuar un arrest legal o per impedir l'evació d'una persona detinguda conformement a la llei.

c) Per reprimir, conformement a la llei, un motí o una insurrecció.

Article 3

Ningú no pot ser sotmès a tortura ni a penes o tractaments inhumans o degradants.

Article 4

1. Ningú no pot ser detingut en esclavatge ni en servitud.

2. Ningú no pot ser constret a complir un treball forçat o obligatori.

3. No es considera "treball forçat o obligatori" en el sentit del present article:

a) Qualsevol treball requerit normalment d'una persona sotmesa a detenció en les condicions previstes per l'article 5 del present Conveni, o durant la seva llibertat provisional.

b) Tot servei de caràcter militar o, en el cas d'objectors de consciència en els països on l'objecció de consciència és reconeguda com a legítima, un altre servei en lloc del servei militar obligatori.

c) Tot servei requerit en el cas de crisi o de calamitats que amenacin la vida o el benestar de la comunitat.

d) Tot treball o servei que formi part de les obligacions cíviqes normals.

Article 5

1. Tota persona té dret a la llibertat i a la seguretat. Ningú no pot ser privat de la llibertat, excepte en els casos següents i segons les vies legals:

a) Si és detingut conformement a la llei després de condemna per un tribunal competent.

b) Si ha estat l'objecte d'un arrest o d'una detenció legals per la no submissió a una decisió dictada conformement a la llei per un tribunal o per garantir l'execució d'una obligació prescrita per la llei.

c) Si ha estat arrestat i detingut per ser conduït davant l'autoritat judicial competent, quan hi ha raons pausibles per

sospitar que ha comès una infracció o que hi ha motius raonables per creure que cal impedir-li de cometre una infracció o de fugir després de realitzar-la.

d) Si es tracta de la detenció d'un menor conformement a la llei, decidida per a la seva educació vigilada o de la detenció legal, a fi que sigui portat davant l'autoritat competent.

e) Si es tracta de la detenció legal d'una persona susceptible de propagar una malaltia contagiosa, d'un alienat, d'un alcohòlic, d'un toxicòman o d'un vagabund.

f) Si es tracta de l'arrest o de la detenció legal d'una persona per impedir-li de penetrar irregularment en el territori, o contra la qual hi ha un procediment d'expulsió o d'extradició en curs.

2. Tota persona arrestada ha de ser informada, en el termini més curt possible i en una llengua que comprengui, de les raons del seu arrest i de tota acusació formulada contra ella.

3. Tota persona arrestada o detinguda, en les condicions previstes en el paràgraf 1 c) del present article, ha de ser portada davant un jutge o un altre magistrat habilitat per la llei per exercir funcions judicials i té el dret a ser jutjada en un termini raonable, o alliberada durant el procediment. L'alliberament pot ser condicionat a una garantia que assegurï la compareixença de l'interessat al judici.

4. Tota persona privada de la seva llibertat per un arrest o una detenció té dret a presentar recurs davant un tribunal, o a fi que resolgui en un termini breu sobre la legalitat de la seva detenció i n'ordini l'alliberament si la detenció és il·legal.

5. Tota persona víctima d'un arrest o d'una detenció en condicions contràries a les disposicions d'aquest article, té dret a reparació.

Article 6

1. Tota persona té dret que la seva causa sigui vista equitativament, públicament i en un termini raonable, per un tribunal independent imparcial establert per la llei, que decidirà, sigui controvèrsies sobre drets o obligacions de caràcter civil, sigui els fonaments de tota acusació en matèria penal dirigida, contra ella. El

judici ha de ser celebrat públicament, però l'accés a la sala d'audiència pot ser prohibit a la premsa i al públic durant la totalitat o una part del procés en interès de la moral, de l'ordre públic o de la seguretat nacional en una societat democràtica, quan els interessos dels menors o la protecció de la vida privada de les parts del procés ho exigeixin, o en la mesura jutjada estrictament necessària pel tribunal, quan en circumstàncies especials la publicitat seria de tal natura que perjudiqués els interessos de la justícia.

2. Hom presumeix innocent tota persona acusada d'una infracció fins que la seva culpabilitat hagi estat establerta legalment.

3. Tot acusat té dret, especialment:

a) A ser informat, en el termini més curt possible, en una llengua que comprengui i d'una manera detallada, de la natura i de la causa de l'acusació formulada contra ell.

b) A disposar del temps i de les facilitats necessàries per preparar la seva defensa.

c) A defensar-se ell mateix o a tenir l'assistència d'un defensor que esculli i, si no té els mitjans per remunerar un defensor, a poder ser assistit gratuïtament per un advocat d'ofici, quan els interessos de la justícia ho exigeixin.

d) A interrogar a fer interrogar els testimonis de càrrec i a obtenir la convocatòria i l'interrogatori dels testimonis de descàrrec en les mateixes condicions que els testimonis de càrrec.

e) A fer-se assistir gratuïtament per un intèrpret, si no comprèn o no parla la llengua emprada en el judici.

Article 7

1. Ningú no pot ser condemnat per una acció o una omisió que, en el moment de ser comesa, no constituïa una infracció segons els drets nacional o internacional.

De la mateixa manera no es pot infringir cap pena més forta que la que era aplicable al moment de cometre la infracció.

2. El present article no perjudicarà el judici i el càstig d'una persona culpable

d'una acció o d'una omisió que, en el moment de ser comesa, era criminal segons els principis generals de dret reconeguts per les nacions civilitzades.

Article 8

1. Tota persona té dret al respecte de la seva vida privada i familiar, del seu domicili i de la seva correspondència.

2. Només pot haver-hi ingerència d'una autoritat pública en l'exercici d'aquest dret en la mesura que aquesta ingerència és prevista per la llei i que constitueix una mesura que, en una societat democràtica, és necessària per a la seguretat nacional, la seguretat pública, el benestar econòmic del país, la defensa de l'ordre i la prevenció de les infraccions penals, la protecció de la salut o de la moral, o la protecció dels drets i llibertats d'altri.

Article 9

1. Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió: aquest dret implica la llibertat de canviar de religió o de convicció individualment o col·lectivament, en públic o en privat, pel culte, l'ensenyament, les pràctiques i el compliment dels ritus.

2. La llibertat de manifestar la seva religió o les seves conviccions només pot ser objecte d'aquelles restriccions que, previstes per la llei, constitueixin mesures necessàries, en una societat democràtica, per a la seguretat pública, la protecció de l'ordre, de la salut o de la moral públiques, o per la protecció dels drets i llibertats d'altri.

Article 10

1. Tota persona té dret a la llibertat d'expressió. Aquest dret comprèn la llibertat d'opinió i la llibertat de rebre o de comunicar informacions o idees sense que pugui haver-hi ingerència d'autoritats públiques i sense consideració de fronteres. L'article present no impedeix als estats de sotmetre les empreses de radiodifusió, de cinema o de televisió a un règim d'autoritacions.

2. L'exercici d'aquestes llibertats, quan comportin deures i responsabilitats, pot ser sotmès a determinades formalitats, condicions, restriccions o sancions, previstes per la llei, que constitueixin mesures necessàries, en una societat

democràtica, per a la seguretat nacional, la integritat territorial o la seguretat pública, per a la defensa de l'ordre i per a la prevenció del crim, la protecció de la salut o de la moral, la protecció de la reputació o dels drets d'altri, per impedir la divulgació d'informacions confidencials o per garantir l'autoritat i la imparcialitat del poder judicial.

Article 11

1. Tota persona té dret a la llibertat de reunió pacífica i a la llibertat d'associació, inclòs el dret a fundar sindicats amb d'altres i a afiliar-s'hi per defensar els seus interessos.

2. L'exercici d'aquests drets només pot ser objecte d'aquelles restriccions que, previstes per la llei, constitueixin mesures necessàries, en una societat democràtica, per a la seguretat nacional, la seguretat pública, per a la defensa de l'ordre i per a la prevenció del crim, la protecció de la salut o de la moral o per a la protecció dels drets i llibertats d'altri. L'article present no prohibeix que siguin imposades restriccions legítimes a l'exercici d'aquests drets per als membres de les forces armades, de la policia o de l'administració de l'Estat.

Article 12

A partir de l'edat núbil, l'home i la dona tenen dret a casar-se i a fundar una família segons les lleis nacionals que regeixen l'exercici d'aquest dret.

Article 13

Tota persona, els drets i les llibertats de la qual reconeguts en el present Conveni han estat violats, té dret a la concessió d'un recurs efectiu davant una instància nacional, de la mateixa manera que si la violació hagués estat comesa per persones en exercici de llurs funcions oficials.

Article 14

1. El gaudiment dels drets i llibertats reconeguts en el Present Conveni ha de ser assegurat, sense cap distinció fundada especialment en el sexe, la raça, el color, la llengua, la religió, les opinions polítiques o qualsevol altres opinions, l'origen nacional o social, la pertinença a una minoria nacional, la fortuna, la naixença o en qualsevol altra situació.

Article 15

1. En cas de guerra o en cas d'un altre perill públic que amenaci la vida de la nació, tota Alta Part Contractant pot prendre mesures que deroguin les obligacions previstes pel present Conveni, en la proporció estricta que la situació exigeixi i amb la condició que aquestes mesures no estiguin en contradicció amb les altres obligacions derivades del dret internacional.

2. La disposició precedent no autoritza cap derogació de l'article 2, llevat el cas de decés resultant d'actes lícits de guerra, i dels articles 3, 4 (paràgraf 1) i 7.

3. Tota Alta Part Contractant que exerceixi el dret de derogació ha de tenir el Secretari General del Consell d'Europa plenament informat de les mesures preses i dels motius que les han inspirades. Ha d'informar igualment el Secretari General del Consell d'Europa de la data en què aquestes mesures han cessat d'estar en vigor i les disposicions de la Convenció rebin de nou plena aplicació.

Article 16

Cap de les disposicions dels articles 10, 11 i 14 no pot ser interpretada en el sentit que prohibeixi a les Altes Parts Contractants d'imposar restriccions a l'activitat política dels estrangers.

Article 17

Cap de les disposicions del present Conveni no pot ser interpretada en el sentit que impliqui per a un Estat, o un grup o un individu, un dret qualsevol de lliurar-se a una activitat o de complir un acte amb vista a la destrucció dels drets o llibertats reconeguts en el present Conveni o a limitacions més amples d'aquests drets i llibertats que aquelles previstes en el dit Conveni.

Article 18

Les restriccions que, en els temes del present Conveni, són establertes per als drets i llibertats només poden ser aplicades a l'objectiu per al qual han estat previstes.

Títol II

Article 19

A fi d'assegurar el respecte dels compromisos resultants del present Conveni

per les Altes Parts Contractants, hom institueix:

- a) Una Comissió europea dels Drets Humans, d'ara endavant anomenada "la Comissió".
- b) Un tribunal europeu del Drets Humans, d'ara endavant "el Tribunal".

Títol III

Article 20

1. La Comissió es compon d'un nombre de membres igual al de les Altes Parts Contractants. A la Comissió, no pot haver-hi més d'un ciutadà d'un mateix Estat.

2. La Comissió es reuneix en sessió plenària. Tanmateix, pot constituir Sales al seu si, compostes cada una, almenys, de set membres. Les Sales poden examinar les demandes interposades en aplicació de l'article 25 del present Conveni, que poden ser tractades sobre la base d'una jurisprudència establerta o que no comportin una qüestió greu relativa a la interpretació o a l'aplicació del Conveni. En aquests límits, i sota reserva del paràgraf 5 del present article, les Sales exerceixen totes les competències confiades a la Comissió pel Conveni.

El membre de la Comissió elegit a títol de l'Alta Part Contractant contra la qual ha estat interposada una demanda té dret a formar part de la Sala que conegui d'aquesta demanda.

3. La Comissió pot constituir al seu si Comitès, compostos cada un, almenys, de tres membres, amb el poder de declarar per unanimitat no admissible o sobreseguda una demanda interposada en aplicació a l'article 25, quan una tal decisió pot ser presa sense un examen més ample.

4. Una Sala o Comitè, en qualsevol estat de la causa, pot declarar-se incompetent a favor de la Comissió plenària, la qual, així mateix, pot evocar qualsevol demanda confiada a una sala o a un Comitè.

5. Només la Comissió plenària pot exercir les competències següents:

- a) L'examen de les demandes interposades en aplicació de l'article 24.

b) Portar el cas davant el Tribunal conformement a l'article 48 a).

c) L'establiment del reglament interior conformement a l'article 36.

Article 21

1. Els membres de la Comissió són elegits pel Comitè de Ministres per majoria absoluta de vots, sobre una llista de noms elaborada per l'Oficina de l'Assemblea Consultiva; cada grup de Representants de les Altes Parts Contractants a l'Assemblea Consultiva presenta tres candidats, dos dels quals, almenys, seran de la seva nacionalitat.

2. En cas que altres Estats esdevinguin Parts del present Conveni ulteriorment, en la mesura que sigui aplicable, se segueix el mateix procediment per completar la Comissió i per proveir les vacants.

3. Els candidats hauran de gaudir de la més alta consideració moral i de complir les condicions requerides per a l'exercici de les altes funcions judicials o d'ésser persones reconegudes per llurs competències en dret nacional o internacional.

Article 22

1. Els membres de la Comissió són elegits per una durada de sis anys. Són reelegibles. Tanmateix, pel que fa als membres designats en la primera elecció, les funcions de set membres acabaran al cap de tres anys.

2. Els membres les funcions dels quals acabaran al terme del període inicial de tres anys, són designats per sorteig efectuat pel Secretari general del Consell d'Europa immediatament després que hom haurà procedit a la primera elecció.

3. A fi d'assegurar en la mesura que sigui possible la renovació d'una meitat de la Comissió cada tres anys, el Comitè de Ministres pot decidir, abans de procedir a qualsevol elecció ulterior, que un o més mandats de membres per elegir tindrán una durada diferent de sis anys, sense que aquesta durada pugui excedir els nou anys o se inferior a tres anys.

4. En cas que sigui procedent conferir diversos mandats i que el Comitè de Ministres apliqui el paràgraf precedent, el repartiment dels mandats es produeix seguint un sorteig efectuat pel Secretari General del Consell d'Europa immediatament després de l'elecció.

5. El membre de la Comissió elegit per reemplaçar un membre el mandat del qual no ha expirat acaba el terme del mandat del seu predecessor.

6. Els membres de la Comissió resten en funcions fins a ser reemplaçats. Després del reemplaçament, continuen coneixent dels afers dels quals s'han fet càrrec.

Article 23

Els membres de la Comissió, en són membres a títol individual. Durant tot l'exercici de llur mandat, no poden assumir funcions incompatibles amb les exigències d'independència, d'imparcialitat i de disponibilitat inherents a aquest mandat.

Article 24

Tota Part Contractant pot denunciar a la Comissió, mitjançant el Secretari General del Consell d'Europa, tota falta a les disposicions del present Conveni que considerarà imputable a una altra Part Contractant.

Article 25

1. La Comissió pot conèixer de les demandes adreçades al Secretari General del Consell d'Europa per qualsevol persona física, per qualsevol organització no governamental o per tot grup de particulars, que pretengui ser víctima d'una violació per una de les Altes Part Contractants dels drets reconeguts en el present Conveni, en cas que l'Alta Part Contractant encausada hagi declarat reconèixer la competència de la Comissió en aquesta matèria. Les Altes Parts Contractants que hagin subscrit una tal declaració es comprometen a no posar traves a l'exercici eficaç d'aquest dret mitjançant cap mesura.

2. Aquestes declaracions poden ser fetes per una durada determinada.

3. Les declaracions són trameses al Secretari General del Consell d'Europa, qui en tramet còpies a les Altes Parts Contractants i n'assegura la publicació.

4. La Comissió només exercirà la competència que li és atribuïda per l'article present quan almenys sis Altes Parts Contractants es trobin vinculades per la declaració prevista als paràgrafs precedents.

Article 26

La Comissió només pot conèixer d'un afer després d'haver esgotat les vies de recurs internes, tal i com és entès segons els principis de dret internacional generalment reconeguts i en el termini de sis mesos a partir de la data de la decisió interna definitiva.

Article 27

1. La Comissió no pren en consideració cap demanda interposada per aplicació de l'article 25 quan:

a) Sigui anònima.

b) Sigui essencialment la mateixa que una demanda examinada precedentment per la Comissió o sotmesa ja a una altra instància internacional d'investigació o de solució, i si no conté fets nous.

2. La Comissió declara inadmissible tota demanda interposada per l'aplicació de l'article 25 quan consideri la demanda incompatible amb les disposicions del present Conveni, manifestament mal fundada o abusiva.

3. La Comissió rebutja qualsevol demanda que consideri no admissible per aplicació de l'article 26.

Article 28

1. En cas que la Comissió admeti la demanda:

a) A fi d'establir els fets, procedeix a un examen contradictori de la demanda amb els representants de les parts, i, si és procedent, a una investigació per a la tramitació eficaç de la qual els Estats interessats forniran totes les facilitats necessàries, després del canvi d'impressions amb la Comissió.

b) Es posa al mateix temps a disposició dels interessats per arribar a una solució amigable de l'afer que s'inspira en el respecte als Drets Humans, tal i com els reconeix el present Conveni.

2. Si arriba a obtenir una solució amigable, la Comissió emet un informe que és tramès als estats interessats, al Comitè de Ministres i al Secretari General del Consell d'Europa, a fi de publicar-lo. Aquest informe es limita a una breu exposició dels fets i de la solució adoptada.

Article 29

Després d'haver admès una demanda interposada per l'aplicació de l'article 25, la Comissió pot tanmateix decidir per majoria de dos terços dels seus membres de rebutjar-la si, mentre l'examinen, constata l'existència d'un dels motius de no admissió previstos a l'article 27. En aquest cas, la decisió es comunicarà a les parts.

Article 30

1. En qualsevol moment del procediment, la Comissió pot decidir de sobreseure una demanda quan les circumstàncies permetin de concloure que:

- a) El demandant no la vol mantenir.
- b) El litigi ha estat resolt.
- c) Per qualsevol altre motiu de la qual la Comissió constati l'existència, no sigui justificat de prosseguir l'examen de la demanda.

Tanmateix la Comissió prosseguirà l'examen de la demanda si el respecte als Drets Humans garantits pel Conveni ho exigeix.

2. Si la Comissió decideix sobreseure una demanda, després d'haver-la tramitada, emet un informe que comprèn una exposició dels fets i una decisió motivada de sobreseïment. L'informe és tramès a les parts i també, per informar-l'en, al Comitè de Ministres. La Comissió el pot publicar.

3. La Comissió pot decidir de continuar la tramitació d'una demanda quan consideri que les circumstàncies ho justifiquen.

Article 31

1. Si l'examen d'una demanda no ha acabat en aplicació dels articles 28 (paràgraf 2), 29 o 30, la Comissió redacta un informe en el qual constata els fets i formula un dictamen sobre si els fets constatats revelen, per part de l'Estat afectat, una violació de les obligacions que l'incumbeixen en els termes del Conveni. Les opinions individuals dels membres de la Comissió sobre aquest punt poden ser expressades en aquest informe.

2. L'informe es tramès al Comitè de Ministres; també és comunicat als Estats

interessats, els quals tenen la facultat de publicar-lo.

3. En trametre l'informe al Comitè de Ministres, la Comissió pot formular les propostes que consideri apropiades.

Article 32

1. Si, en un termini de tres mesos a comptar des de la data de la tramesa al Comitè de Ministres de l'informe de la Comissió, l'assumpte no és deferit al Tribunal per aplicació de l'article 48 del present Conveni, el Comitè de Ministres pren, per una votació per majoria dels dos terços dels representants que siguin membres, una decisió per saber si hi ha hagut o no una violació del Conveni.

2. En cas afirmatiu, el Comitè de Ministres fixa un termini en el qual l'Alta Part Contractant afectada ha de prendre les mesures que comporti la decisió del Comitè de Ministres.

3. Si l'Alta Part Contractant afectada no ha adoptat mesures satisfactòries en el termini fixat, el Comitè de Ministres dóna a la seva decisió inicial, per la majoria prevista al paràgraf 1 precedent, les conseqüències que comporta i publica l'informe.

4. Les Altres Parts Contractants es comprometen a considerar obligatòria per a elles tota decisió que el Comitè de Ministres pugui prendre en aplicació dels paràgrafs precedents.

Article 33

La Comissió es reuneix a porta tançada.

Article 34

Sota reserva de les disposicions dels articles 20 (paràgraf 3) i 29, les decisions de la Comissió són preses per majoria dels membres presents i votants.

Article 35

La Comissió es reuneix quan les circumstàncies ho exigeixen. Es convocada pel Secretari General del Consell d'Europa.

Article 36

La Comissió estableix el seu reglament interior.

Article 37

El Secretari de la Comissió és assegurat pel Secretari General del Consell d'Europa.

Títol IV

Article 38

El Tribunal Europeu dels Drets Humans es compon d'un nombre de jutges igual al dels Membres del Consell d'Europa. No pot comprendre més d'un ciutadà d'un mateix Estat.

Article 39

1. Els membres del Tribunal són elegits per l'Assemblea Consultiva per la majoria de vots expressats sobre una llista de persones presentada pels Membres del Consell d'Europa, cada un dels quals ha de presentar tres candidats, dos dels quals, almenys, de la seva nacionalitat.

2. En cas d'admetre nous membres al Consell d'Europa, en la mesura que sigui aplicable, se segueix el mateix procediment per completar el Tribunal i per proveir les vacants.

3. Els candidats hauran de gaudir de la més alta consideració moral i complir les condicions requerides per a l'exercici d'altres funcions judicials o ser jurisconsults d'una competència notòria.

Article 40

1. Els membres del Tribunal són elegits per una durada de nou anys. Són reelegibles. Tanmateix, en el que fa referència als membres designats a la primera elecció, les funcions de quatre dels membres acabaran al cap de tres anys, i les de quatre altres membres acabaran al cap de sis anys.

2. Els membres les funcions dels quals acabaran al terme dels períodes inicials de tres i sis anys, són designats per sorteig efectuat pel Secretari General del Consell d'Europa, immediatament després que s'haurà procedit a la primera elecció.

3. A fi d'assegurar en la mesura que sigui possible la renovació d'un terç del Tribunal, cada tres anys, l'Assemblea Consultiva pot decidir, abans de procedir a qualsevol elecció ulterior, que un o més mandats de membres a elegir tinguin una durada diferent de la de nou anys, sense

que pugui excedir tanmateix els dotze anys o ser inferior a sis anys.

4. En cas que s'hagin de conferir diversos mandats i que l'Assemblea Consultiva apliqui el paràgraf precedent, el repartiment dels mandats es produeix seguint un sorteig efectuat pel Secretari General del Consell d'Europa immediatament després de l'elecció.

5. El membre del Tribunal elegit per reemplaçar un membre el mandat del qual no ha expirat acaba el terme de mandat del seu predecessor.

6. Els membres del Tribunal resten en funcions fins que en són reemplaçats. Després del reemplaçament, continuen coneixent dels afers dels quals s'han ocupat.

7. Els membres del Tribunal en són membres a títol individual. Durant tot l'exercici de llur mandat no poden assumir funcions incompatibles amb les exigències d'independència, d'imparcialitat i de disponibilitat inherents a aquest mandat.

Article 41

El Tribunal elegeix el seu President i un o dos Vice-Presidents, per una durada de tres anys. Són reelegibles.

Article 42

Els membres del Tribunal reben, per dia de funcions, una dieta, a fixar pel Comitè de Ministres.

Article 43

Per a l'examen de cada afer portat davant seu, el Tribunal es constitueix en una Sala composta per nou jutges. En formaran part d'ofici el jutge ciutadà de qualsevol Estat interessat o, si no, una persona de la seva elecció que en formarà part en qualitat de jutge; els noms dels altres jutges seran designats per sorteig, a cura del President, abans d'iniciar l'examen de l'afer.

Article 44

Solament les Altes Parts Contractants i la Comissió estan legitimats per presentar-se davant el Tribunal.

Article 45

La competència del Tribunal s'estén a tots els afers que fan referència a la interpretació i l'aplicació del present Conveni que les Altes Parts Contractants o la Co-

missió li sotmetran, en les condicions previstes en l'article 48.

Article 46

1. Cada una de les Altes Parts Contractants, en qualsevol moment, pot declarar que reconeix com a obligatòria de ple dret i sense un acord especial, la jurisdicció del Tribunal sobre tots els afers referents a la interpretació i l'aplicació del present Conveni.

2. Les declaracions suara previstes podran ser fetes purament i simplement o sota la condició de reciprocitat de part de diverses o d'Altes Parts Contractants determinades o per una durada fixada.

3. Aquestes declaracions seran trameses al Secretari General del Consell d'Europa, qui en trametrà una còpia a les Altes Parts Contractants.

Article 47

El Tribunal només pot ocupar-se d'un afer després de la constatació, per la Comissió, del fracàs de la solució amigable i en el termini de tres mesos previst a l'article 32.

Article 48

Amb la condició que l'Alta Part Contractant afectada, si només n'hi ha una, o que les Altes Parts Contractants afectades, si n'hi ha més d'una, siguin sotmeses a la jurisdicció obligatòria del Tribunal o, si no, amb el consentiment o l'aprovació de l'Alta Part Contractant afectada, si només, n'hi ha una, o de les Altes Parts Contractants afectades, si n'hi ha més d'una, pot apel·lar al Tribunal:

- a) La Comissió.
- b) Una Alta Part Contractant de la qual el ciutadà sigui víctima.
- c) Una Alta Part Contractant que ha apel·lat a la Comissió.
- d) Una Alta Part Contractant encausada.

Article 49

En cas de controvèrsia, per saber si el Tribunal és competent, decideix el Tribunal.

Article 50

Si la resolució del Tribunal declara que una decisió presa o una mesura ordenada per una autoritat judicial o tota altra autoritat d'un Part Contractant es troba

totalment o parcialment en oposició amb les seves obligacions derivades del present Conveni, i si el dret intern de la dita Part només permet esborrar parcialment les conseqüències d'aquesta decisió o d'aquesta mesura, la decisió del Tribunal acorda, si és precedent, una satisfacció equitativa a la part lesionada.

Article 51

1. La decisió del Tribunal és motivada.

2. Si la decisió no expressa totalment o parcialment l'opinió unànime dels jutges, tot jutge té el dret d'afegir-hi l'exposició de la seva opinió individual.

Article 52

La decisió del Tribunal és definitiva.

Article 53

Les Altes Parts Contractants es comprometen a conformar-se a les decisions del Tribunal en els litigis en què siguin part.

Article 54

La decisió del Tribunal és tramesa al Comitè de Ministres, qui en vetlla l'execució.

Article 55

El Tribunal estableix el seu reglament i fixa el seu procediment.

Article 56

1. La primera elecció dels membres del Tribunal tindrà lloc després que les declaracions de les Altes Parts Contractants previstes a l'article 46 hagin assolit el nombre de vuit.

2. El Tribunal no pot ser requerit abans d'aquesta decisió.

Títol V

Article 57

Qualsevol Alta Part Contractant fornirà, a petició del Secretari General del Consell d'Europa, les explicacions requerides sobre la manera en què el seu dret intern assegura l'aplicació efectiva de totes les disposicions d'aquest Conveni.

Article 58

Les despeses de la Comissió i del Tribunal són a càrrec del Consell d'Europa.

Article 59

Els membres de la Comissió i del Tribunal gaudeixen, durant l'exercici de llurs funcions, dels privilegis i immunitats previstos a l'article 40 de l'Estatut del Consell d'Europa i en els Acords conclosos en virtut d'aquest article.

Article 60

Cap de les disposicions del present Conveni no serà interpretada com a limitadora o atemptatòria als Drets Humans i a les llibertats fonamentals que podrien ser reconeguts conformement a les lleis de qualsevol Part Contractant o a tot altre Conveni en el qual aquesta Part Contractant és part.

Article 61

Cap disposició del present Conveni no atempta als poders conferits al Comitè de Ministres per l'Estatut del Consell d'Europa.

Article 62

Les Altes Parts Contractants renuncien reciprocament, llevat d'un compromís especial, a prevaler-se dels tractats, dels Convenis o de declaracions existents entre elles, amb vista a sotmetre, per via de demanda, una controvèrsia nascuda de la interpretació o de l'aplicació del present Conveni a un mode de solució altre que aquells previstos per aquest Conveni.

Article 63

1. Tot Estat pot declarar, en el moment de la ratificació o en qualsevol altre moment posterior, per una notificació adreçada al Secretari General del Consell d'Europa, que el present Conveni s'aplicarà a tots els territoris o a un qualsevol dels territoris dels quals assegura les relacions internacionals.

2. El Conveni s'aplicarà al territori o als territoris designats en la notificació a partir del trentè dia següent a la data en què el Secretari General del Consell d'Europa hagi rebut aquesta notificació.

3. Les disposicions del present Conveni seran aplicades en els dits territoris, tenint en compte les necessitats locals.

4. Tot Estat que ha fet una declaració conformement al primer paràgraf d'aquest article, en qualsevol moment posterior, pot declarar relativament a un o a més dels territoris previstos en aque-

ta declaració que accepta la competència de la Comissió per conèixer de les demandes de persones físiques, d'organitzacions no-governamentals o de grups de particulars conformement a l'article 25 del present Conveni.

Article 64

1. Tot Estat pot formular, en el moment de signar el present Conveni o de dipositar-ne el seu instrument de ratificació, una reserva sobre una disposició particular del Conveni, en la mesura que una llei aleshores en vigor en el seu territori no estigui conforme amb aquesta disposició. Les reserves de caràcter general no són autoritzades en els termes del present article.

2. Tota reserva emesa conformement al present article comporta una breu exposició de la llei en qüestió.

Article 65

1. Una Alta Part Contractant no pot denunciar el present Conveni fins després de l'expiració d'un termini de cinc anys a partir de la data d'entrada en vigor del Conveni respecte a Ella i mitjançant un preavis de sis mesos, comunicat per una notificació adreçada al Secretari General del Consell d'Europa, qui n'informarà les altres Parts Contractants.

2. Aquesta denúncia no pot tenir com a efecte deslligar l'Alta Part Contractant afectada de les obligacions contingudes en el present Conveni en el que fa referència a tot fet que, podent constituir una violació d'aquestes obligacions, hauria estat acomplert per Ella anteriorment a la data en què la denúncia produeix efectes.

3. Sota la mateixa reserva cessarà de ser Part en el present Conveni tota Part Contractant que cessarà de ser Membre del Consell d'Europa.

4. El Conveni pot ser denunciat conformement a les disposicions del paràgraf precedents en el que fa referència a qualsevol territori a què hagi estat declarat aplicable en els termes de l'article 63.

Article 66

1. El present Conveni és obert a la signatura dels Membres del Consell d'Europa. Serà ratificat. Les ratificacions seran dipositades davant el Secretari General del Consell d'Europa.

2. El present Conveni entrarà en vigor després que hagin estat dipositats deu instruments de ratificació.

3. Per a qualsevol signatari que el ratificarà ulteriorment, el Conveni entrarà en vigor des del dipòsit de l'instrument de ratificació.

4. El Secretari General del Consell d'Europa notificarà a tots els Membres del Consell d'Europa l'entrada en vigor del Conveni, els noms de les Altes Parts Contractants que l'hauran ratificat, i també el dipòsit de qualsevol instrument de ratificació produït ulteriorment.

Fet a Roma, el 4 de novembre de 1950, en francès i en anglès, ambdós textos igualment fefaents, en un sol exemplar que serà dipositat en els arxius del Consell d'Europa. El Secretari General en comunicarà còpies certificades conformes a tots els signataris.

Reserves i declaracions a formular pel Principat d'Andorra al Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals de data 4 de novembre de 1950

El Govern del Principat d'Andorra, d'acord amb l'article 64 de la Convenció formula les reserves següents:

Article 5

Les disposicions de l'article 5 de la Convenció, referent a la privació de la llibertat, s'apliquen sense perjudici del que estableix l'article 9, punt 2 de la Constitució del Principat d'Andorra.

L'article 9, punt 2 de la Constitució disposa: "La detenció governativa no pot durar més del temps necessari per dur a terme les indagacions tendents a l'esclarament del cas i mai no pot excedir de quaranta-vuit hores sense que el detingut sigui posat a disposició de l'autoritat judicial".

Article 7

Les disposicions de l'article 7 de la Convenció, referent a la legalitat i la no retroactivitat de la llei penal, s'apliquen sempre que no atemptin contra el que disposa l'article 9 punt 4 de la Constitució del Principat d'Andorra.

L'article 9 punt 4 de la Constitució disposa: "Ningú no pot ésser condemnat o

sancionat per accions o omissions que en el moment de produir-se no constitueixen delictes, falta o infracció administrativa”.

Article 11

Les disposicions de l'article 11 de la Convenció, referent al dret de creació d'organitzacions empresarials, professionals i sindicals, s'apliquen sempre que no siguin contràries al que preveuen els articles 18 i 19 de la Constitució del Principat d'Andorra.

L'article 18 de la Constitució disposa: “Es reconeix el dret de creació i funcionament d'organitzacions empresarials, professionals i sindicals. Sense perjudici de la seva vinculació amb organismes internacionals, aquestes organitzacions han d'ésser d'àmbit andorrà, disposar d'autonomia pròpia sense dependències orgàniques estrangeres i funcionar democràticament”.

L'article 19 de la Constitució disposa: “Els treballadors i els empresaris tenen dret a la defensa dels seus interessos econòmics i socials. La Llei regularà les condicions d'exercici d'aquest dret per garantir el funcionament dels serveis essencials de la comunitat”.

Article 15

Les disposicions de l'article 15 de la Convenció, referent a situació de guerra o de perill públic s'apliquen dins els límits del que estableix l'article 42 de la Constitució del Principat d'Andorra.

L'article 42 de la Constitució disposa:

“ 1. Una Llei Qualificada regularà els estats d'alarma i d'emergència. El primer podrà ser declarat pel Govern en casos de catàstrofes naturals, per un termini de quinze dies i amb notificació al Consell General. El segon també serà declarat pel Govern per un termini de trenta dies en els supòsits d'interrupció del funcionament normal de la convivència democràtica i requerirà l'autorització prèvia del Consell General. Tota pròrroga d'aquests estats requereix necessàriament l'aprovació del Consell General.

2. Durant l'estat d'alarma es pot limitar l'exercici dels drets reconeguts en els articles 21 i 27. Durant l'estat d'emergència poden ésser suspesos els drets recollits en els articles 9.2, 12, 15, 16, 19 i 21.

L'aplicació d'aquesta suspensió als drets continguts en els articles 9.2 i 15 s'ha de dur a terme sempre sota control judicial i sense perjudici del procediment de protecció establert a l'article 9.3.”.

Declaracions de reconeixement

A. Del dret de recurs individual:

El Govern del Principat d'Andorra declara, d'acord amb el que preveu l'article 25 de la Convenció, reconèixer per un període de tres anys comptadors a partir del dipòsit de la subscripta declaració al Secretari General del Consell d'Europa, no prorrogable tàcitament, la competència de la Comissió per conèixer les demandes adreçades al Secretari General del Consell d'Europa per qualsevol persona física, per qualsevol organització no governamental o per tot grup de particulars, que pretengui ser víctima d'una violació dels drets reconeguts en el present Conveni posteriorment a l'entrada en vigor de la present Convenció respecte al Principat d'Andorra.

B. De la jurisdicció del Tribunal quant a la interpretació i l'aplicació de la present Convenció:

El Govern del Principat d'Andorra declara, a l'empara del que preveu l'article 46 de la Convenció, que reconeix per un període de tres anys comptadors a partir del dipòsit de la subscripta declaració al Secretari General del Consell d'Europa, no prorrogable tàcitament, com a obligatòria de ple dret i sense conveni especial la jurisdicció del Tribunal Europeu dels Drets Humans sobre tots els afers referents a la interpretació i l'aplicació de la present Convenció que se suscitin amb posterioritat a l'entrada en vigor de la present Convenció respecte al Principat d'Andorra.

Declaració general

El Govern del Principat d'Andorra, si bé confirma comprometre's decididament a no preveure ni autoritzar derogacions en les obligacions subscrietes, es creu en la necessitat de subratllar que el fet de constituir un Estat de dimensions territorials limitades exigeix especial cura en qüestions de residència, treball i mesures socials respecte als estrangers, encara que no estiguin cobertes per la Convenció per a la Salvaguarda dels

Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals.

Nosaltres, els Coprínceps, havent vist i examinat l'esmentada Convenció, en la seva versió modificada i completada pels protocols número 2, 3, 5 i 8, la signem i manifestem així el consentiment de l'Estat andorrà per obligar-se d'acord amb el que s'hi disposa dins el límit de les declaracions i de les reserves formulades respecte de la Convenció esmentada.

Amb aquest fi, manem dipositar prop del Secretari General del Consell d'Europa aquest instrument de Ratificació, degudament signat per nosaltres i contrasignat pel Ministre de Relacions Exteriors.

Andorra la Vella, 21 de desembre de 1995

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

Manuel Mas Ribó
Ministre de Relacions Exteriors